

תשרי התשע"ד

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל
למדרגותיה של התשובה
 לשבת שובה ולעשרת ימי תשובה (על פי שיעור של הרב משה ליכטנשטיין)

מחללו ושמר ידו מעשות כל-רע. ... ובני הנכר הנלוים
 על-יהוה לשרתו ולא הבה את-שם ה' להיות לו לעבדים
 כל-שמר שבת מחללו ומחזיקים בבריתי. ז והביאותים
 אל-ה' קדשי ושמחתים בבית תפלתי עולתיהם
 וזבחייהם לרצון על-מזבחי פי ביתי בית-תפלה יקרא
 לכל-העמים.

יב פי-בשמחה תצאו ובשלוש תובלון ההרים והגבעות
 יפצחו לפניכם רנה וכל-עצי השדה ימחאו-כף. יג תחת
 הנעצוץ יעלה ברוש תחת (ותחת) הסרפד יעלה הדס
 והיה ליהוה לשם לאות עולם לא יכרת. ... ז והביאותים
 אל-ה' קדשי ושמחתים בבית תפלתי עולתיהם
 וזבחייהם לרצון על-מזבחי פי ביתי בית-תפלה יקרא
 לכל-העמים.

5. הושע י"ד ב-ג

ב שובה ישראל עד יהוה אלהיך פי כשלת בעונך. ג קחו
 עמכם דברים ושובו אל-יהוה אמרו אליו כל-תשא עון
 וקח-טוב וישלמה פרים שפתינו. ד אשור לא ישיענו
 על-סוס לא נרכב ולא-נאמר עוד אלהינו למעשה ידיו
 אשר-בך ירחם יתום.

6. הושע ב' ח-ט

ח לכן הנני-שך את-דרךך בסירים וגדרתי את-גדרה
 ונתיבותיה לא תמצא. ט ורדפה את-מאהביה ולא-
 תשיג אתם ובקשתם ולא תמצא ואמרה אלכה ואשובה
 אל-אישי הראשון פי טוב לי אז מעתה.

7. ירמיהו בהפטרת יום ב' של ראש השנה:

"כי הייתי לישראל לאב ואפרים בכרי הוא".

8. הרמב"ם בהלכות תשובה פ"ז ה"ו:

ו גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה, שנאמר
 "שובה, ישראל, עד, ה' אלוקיך" (הושע יד,ב)...
 כלומר אם תחזור בתשובה, בי תדבק.

1. תוספות במגילה לא: ד"ה 'ראש חדש':

"שאנו נוהגין על פי הפסיקתא לומר ג' דפורענותא קודם
 תשעה באב ואלו הן דברי ירמיה שמעו דבר ה' חזון
 ישעיהו ובתר תשעה באב שב דנחמתא ותרתי דתיובתא
 ואלו הן נחמו נחמו ותאמר ציון עניה סוערה לבדה אנכי
 אנכי רני עקרה קומי אורי שוש אשיש דרשו שובה...
 וסדר זה מתחיל בפנחס וסימניך דש"ח נו"ע אר"ק
 שד"ש".

2. הרמב"ם בהלכות תעניות:

"כדי לעורר הלבבות ולפתוח דרכי התשובה ויהיה זה
 זכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו
 עתה עד שגרם להם ולנו אותן הצרות, שבזכרון דברים
 אלו נשוב להיטיב"

3. התוס' בניחוס להפטרת שבת "שובה":

"ולעולם שוש אשיש באתם נצבים דהיינו שבת שלפני
 ר"ה לפי שהוא סוף הנחמות ודרשו בצום גדליה ושובה
 בשבת שלפני יום הכפורים וכשיש שבת בין יום
 הכפורים לסוכות אז הוא דרשו בשבת שלפני יום
 הכפורים משום דכתיב ביה דרשו ה' בהמצאו והיינו
 בימי תשובה ושובה בין כפור לסוכות דכתיב בה ונתתי
 לך יורה ומלקוש וכן וה' נתן קולו לפני חילו דמישתעי
 במים ושייך שפיר לפני סוכות וזה המנהג לא ישתנה
 לעולם ע"פ הפסיקתא וכן פירש ר"ת ולא כדברי רב
 החובל ההופך ומבלבל לומר שובה קודם כפור ושוש
 אשיש בין כפור לסוכות דאין להפסיק בין השש נחמות
 לשביעית אלא כדברי רבינו תם עם ישרים נחתם שוש
 אשיש בראשיתו ושובה באחריתו".

4. ישעיה נ"ה ונ"ו:

ו דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב. ז יעזב רשע
 דרכו ואיש און מחשבתי וישב אל-ה' וירחמהו ואל-
 אלקינו פי-ירבה לסלוח. ... א כה אמר ה' שמרו משפט
 ועשו צדקה פי-קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות. ב.
 אשרי אנוש יעשה-זאת ובן-אדם יחזיק בה שמר שבת

את-פניו אל-הים הקדמני וס'פו אל-הים האחרון ועלה באשו ותעל צחנתו כי הגדיל לעשות. כא אל-תיראו אדמה גילי ושמיחי כי-הגדיל ה' לעשות. כב אל-תיראו בהמות שדי כי דשאו נאות מדבר כי-עץ נשא פרו תאנה וגפן נתנו חילם. כג ובני ציון גילו ושמוחו בה' אלקיכם כי-נתן לכם את-המונה לצדקה ויורד לכם גשם מורה ומלקוש בראשון. כד ומלאו הגרנות בר והשיקו היקבים תירוש ויצהר. כה ושלמתי לכם את-השנים אשר אכל הארבה הילק והחסיל והגזם חילי הגדול אשר שלחתי בכם. כו ואכלתם אכול ושבוע והלתם את-שם ה' אלקיכם אשר-עשה עמכם להפליא ולא-יבשו עמי לעולם.

17. יואל ב' י"ז:

זו בין האולם ולמזבח יבכו הכהנים משרתי ה' ויאמרו חוסה ה' על-עמך ואל-תתן נחלתך לחרפה למשל-בם גוים למה יאמרו בעמים איה אלקיהם.

18. יחזקאל:

"ואחמל על שם קדשי אשר חללוהו בית ישראל בגוים אשר באו שמה. לכן אמר לבית ישראל כה אמר ד' אלקים לא למענכם אני עשה בית ישראל כי אם לשם קדשי אשר חללתם בגוים אשר באתם שם".

19. יואל ב' ט"ו-ט"ז:

"אספו עם קדשו קהל קבצו זקנים אספו עוללים וינקי שדים יצא חתן מחדרו וכלה מחפתה. בין האולם ולמזבח יבכו הכהנים...."

יהי רצון שנזכה כולנו לשוב בתשובה שלמה ולגמר חתימה טובה

9. הושע י"ד ה':

"ארפא משובתם אהבם נדבה כי שב אפי ממנו".

10. רש"י על אתר:

"ארפא משובתם - אמר הנביא כד אמר לי רוח הקודש מאחר שיאמרו לפני כן ארפא משובתם ואוהבם בנדבת רוחי אעפ"י שאינן ראויין לאהבה אתנדב לאהבתם כי שב אפי ממנו".

11. הושע י"ד ו-ח:

ו אהיה כטל לישראל יפרח בשושנה ונד שרשיו פלבנון ז ילכו ינקותיו ויהי כזית הודו וריח לו פלבנון

ח ישבו ישרי בצלו יחיו דגן ויפרחו כגפן זכרו פניו לבנון

12. הושע י"ד ט:

"אפרים מה לי עוד לעצבים אני ענית ואשורנו אני כברוש רענן ממני פריך נמצא".

13. הושע י"ד י:

"מי חכם ויבן אלה נבון וידעם כי ישרים דרכי ד' וצדקים ילכו בם ופשעים יכשלו בם"

14. יואל ב':

א תקעו שופר בציון והריעו בהר קדשי רגזו כל ישרי הארץ פי-בא יום-יהוה פי קרוב. ב יום חשך ואפלה יום ענן וערפל פשחר פרש על-ההרים עם רב ועצום פמהו לא נהיה מן-העולם ואחריו לא יוסף עד-שני דור ודור. ג לפניו אכלה אש ואחריו תלהט להבה פגן-עדן הארץ לפניו ואחריו מדבר שממה וגם-פליטה לא-היתה לו. ד פמראה סוסים מראהו וכפרשים פן ירוצו. ה. פקול מרפבות על-ראשי ההרים ירקדון פקול להב אש אכלה קש פעם עצום ערוך מלחמה. ו מפניו יחילו עמים פל-פנים קבצו פארור. ז פגבורים ירצו פאנשי מלחמה יעלו חומה ואיש בדרכיו ילכו ולא יעבטון ארחותם. ח ואיש אחיו לא ידחקו גבר במסלתו ילכו ובעד השלח יפלו לא יבצעו. ט בעיר ישקו בחומה ירצו בבתים יעלו בעד החלונים יבאו פגנב. י לפניו רגזה ארץ רעשו שמים שמש וירח קדרו וכוכבים אספו נגהם. יא ויהוה נתן קולו לפני חילו פי רב מאד מחנהו פי עצום עשה דברו פי-גדול יום-יהוה ונורא מאד ומי יכילנו.

15. המשנה בתענית (פ"ג מ"ב):

על אלו מתריעין בכל מקום--על השידפון ועל היירקון, ועל הארבה ועל החסיל, ועל חיה רעה ועל החרב; מתריעין עליהן מיד, מפני שהיא מכה מהלכת.

16. יואל ב':

יח ויקנא ה' לארצו ויחמל על-עמו. יט ויען ה' ויאמר לעמו הנני שלח לכם את-הדגן והתירוש והיצהר ושבעתם אתו ולא-אתן אתכם עוד חרפה בגוים. כ ואת-הצפוני ארחיק מעליכם והדחתיו אל-ארץ ציה ושממה